

Déli Hírlap

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Timișoara, Belváros, Szentgyörgy-tér 4. Telefon: este 9 óráig 2-52, azontúl 10 vagy 2-42. Előfizetési árak külföldön: havonként 110 Lei, negyedévre 330 Lei, félévre 600 Lei és egész évre 1000 Lei vagy ezekkel egyenlő értékű valuta

POLITIKAI NAPILAP
FELELŐS SZERKESZTŐ:
Dr. VUCHETICH ENDRE

Előfizetési árak Temesvárott és vidéken kézbesítéssel: havonként 80 Lei, negyedévre 240 Lei, félévre 450 Lei, egész évre 900 Lei. Köztisztviselők és állami nyugdíjasok részére: havonként 60 Lei, negyedévre 180 Lei, félévre 350 Lei, egész évre 700 Lei.

1929 / SZOMBAT / SZEPTEMBER 21

ÁRA 4 LEI / BUKARESTBEN 5 LEI

TIMIȘOARA, V. ÉVF. / 215. SZÁM

Ide kívánczok

erre a helyre annak az interjunak bennünket közelebből érdeklő része, amelyet Vaida-Voevod Sándor belügyminiszter adott egyik marosvásárhelyi szerkesztőnek a kies Szovátán. Az általános politikai helyzet ismertetése után a következő párbeszéd fejlődött ki az interjuvoló újságíró és a miniszter között:

— Mi van a rendőrség átszervezésével?

— Halad. Remélem, hogy pár hét alatt elintézték nyar az egész.

— Igen ám, Miniszter Ur, mi történik a rendőrség szellemének sokat hangoztatott átszervezésével. Hisz most is addig ütlegeltek egy magyar embert Temesváron, amíg bele nem halt...

— Erről nem tudok. Nem olvasok itt lapokat, nem tudok az egész esetről semmit. Na meg aztán Ön azt mondja, hogy egy magyart ütöttek agyon. Rendben van. Más hol nem ütnek agyon elég többséggel?

Egy ur a miniszter környezetéből beleszólt itt a vitába.

— Ép az Önök lapjában olvastam, hogy felfüggesztették az illető detektívet. És Ön még megjegyzi, hogy — nem kötélre. Ilyeneket ír...

Vaida belügyminiszter ismét felhasználja a jó alkalmat. Meg is jegyzi rögtön:

— Agyonütöttek egy embert. Magyar volt... Na legalább a magyaroknak lesz egy kisebbségi sérelmük, ugyisines mostanában ilyesmi... Nem igaz?

A miniszter ur kérdezte, hogy nem igaz-e? Hát mi megfelelünk a kérdésre. Nem igaz. Százszor és ezerszer nem igaz. Tele vagyunk sérelemmel, panasszal és keserőséggel. Ezt a keserőséget pedig igazán nem tudja elosztatni a miniszter urnak az a könnyedén cinikus megjegyzése, hogy egy magyar ember rendőrségi agyonütésével legalább van kisebbségi sérelmünk. Ez nem magyar és nem kisebbségi sérelem. Ez sérelme az ország egész lakosságának nemzetiségre való különbség nélkül. Sérelme minden emberiségnek és nem intézhető el egy szellemességgel. Szellemeskedés, mely súlyosabbá teszi az amúgy sem nagyon rózsás perspektívát. Amilyen egyszerűen napirendre tért a belügyminiszter egy szeren-

esetlen ember halála fölött, amelyet pedig az alája rendelt közegek okoztak az eddigi megállapítások szerint, éppen olyan könnyedséggel tér napirendre a tényleg kisebbségi sérelmek fölött. Hogy nem szereti a magyar kisebbségi nemzetet, annak több parlamentári felszólalásában tanubizonyosságát adta, a minisztert azonban nemcsak a rokonszenv, vagy ellenszenv

kötelezi. Ha mégis úgy van, nem jól van. Mint ahogyan nem jól van, hogy a szerencsétlen Császár András agyonveretését magyar kisebbségi sérelemnek tünteti fel. És nem jól van, ha csak annyira van informálva kisebbségi helyzetünkről, hogy semmiféle sérelemről nem bír tudomással. Amikor a régi Magyarországon élt románok kisebbségi sérelméről van szó,

nagyszerűen működik emlékezőtehetsége. Nem tudjuk elhinni, hogy ez pont akkor hagyná eszerben, amikor a magyarság vezetőivel alig néhány hét előtt folytatott tárgyalásokról van szó. Akkor éppen elég panaszt hallhatott. Pedig akkor még élt Császár András, akit úgy parentált el, hogy legalább a magyaroknak is lesz kisebbségi sérelmük.

Ausztria a kisántánban

Magyarországra nem rónak ki újabb jóvátételi terheket — A legyőzött központi hatalmak először vesznek részt a háború likvidálási munkálataiban

Budapest, szeptember 20.

(Tudósítónk telefonjelentése.) A budapesti sajtó beavatott helyről szerzett értesülés alapján megnyugtató a magyar közvéleményt, hogy a párisi keleti jóvátételi konferencia során nem kell tartani Magyarországra újabb jóvátételi megterhelésétől. Az 1923. évi szanálási terv tudvalevőleg Magyarországnak husz évi haladékat adott, kivéve 400.000 fontot, amelyet pontosan fizetett is. Mindaddig nem állapították meg pontosan Magyarország, Ausztria és Bulgária jóvátételi

tartozásait, amelyekért általánosságban Németország szavatolt. A Youngterv tárgyalása alkalmával Németország követelte, hogy a többi hadviselt fél kötelezettségeit pontosan szintén állapítsák meg. Ezáltal saját helyzetén akart könnyíteni. Beavatottak szerint a mostani párisi jóvátételi konferencián nincsen szó újabb terhek kirovásáról, hanem az értekezlet tagjai inkább csak a rend kedvéért ültek össze. Lehetséges az is, hogy a konferencia tulajdonképpen egyik lánészeme a csehszlovák külpolitikai törekvéseknek, amelyekkel Ausztriát a kisán-

tánt tagjának akarják megnyerni és erre különböző kedvezményeket helyeznek kilátásba. Ausztriát különben bécsi híradás szerint hivatalosan már meghívták a párisi jóvátételi konferenciára, amelynek érdemleges üléseit e hó huszonhatodikán kezdik meg Párisban. Az osztrák anyagot előkészítő bizottság ülésén utalás történt arra, hogy a küszöbön álló párisi konferencián első ízben kerül a sor arra, hogy a magyar és osztrák delegátusok közvetlenül résztvesznek a háború tényleges likvidálására irányuló munkában.

Véres harcok folynak

Oroszországban a parasztság és a vörös hadsereg között amely szintén meguntá már a proletárdiktatúrát

Bukarest, szeptember 19.

(Tudósítónk telefonjelentése.) Az orosz szovjet tíz éves uralma a tömördek könny- és vérözön árán sem tudta megszilárdítani hatalmát. A nép nem tud megbarátkozni a terrorra és korrupcióna felépített erkölestelen proletárdiktatúrával, aminek következményeként

az országnak hol egyik, hol másik részében üti fel fejét az ellenforradalom. Különösen a parasztság ellenállását nem tudják legyűrni a szovjeturak.

Rendszerint összel vannak véres összeütközések a parasztság és a vörös hadsereg között, mert ilyenkor járnak községről-községre a bizottságok, hogy a gazdák gabonáját elrekvirálják. Ukrajna gazdag buzatermő vidékein kezdik a rekvirálást, ami a parasztság között leirhatatlan elkeseredést vált ki. A Dnyeszter partján az elmúlt napokban véres összeütközé-

sekre került a sor. Tiraspolban utcai harcok voltak a parasztság és vörösök között. Mindkét részről sok a halott és sebesült.

Rigából érkező jelentések szerint a harcokban nemcsak gyalogság, hanem lovasság és tüzérség is résztvett. A falvakban a szovjetküldöttek ellen számos merényletet követtek el. Kamenetz-Podolszkban egy kommunista ügynököt leszurtak, kísérőit pedig, akik a proletárdiktatúra egyedül üdvözítő tanait hirdették, elkergették.

A szovjetnek nagy gondot okoznak az ellenforradalmi mozgalmak, amelyekben a hadsereg is részes. Kiderült ugyanis, hogy a parasztság a hetvenötödik vadászadosztálytól kaptak fegyvereket és municiót.

Megállapították továbbá, hogy más vidékeken is támogatja a katonaság a felkelőket. Az Ukrajnában állomá-

szó hadosztályokat megbízhatatlannak nyilvánították úgy, hogy már megkezdtek kicserélésüket is. Több katonatanács nyíltan tiltakozott az erőszakos gabonarekvirálások ellen. Általában tapasztalható, hogy a hadsereg egyes részeiben erős szovjetellenes propaganda folyik. Nagy az elkeseredés a kínai konfliktus miatt is. A hadseregben hangoztatják, hogy nem akarnak harcolni olyan ügyért, amelyhez a lakosságnak semmi érdeke nem fűződik. Agitátorok forkóztak a kaszárnyákba és ezek ellenforradalmi szellemmel „fertőzik meg” a katonákat.

Azt hiszik, hogy az ellenforradalmi mozgalom nem áll meg a mostani elszigetelt akcióknál, hanem rövidesen hatalmas összecsapásra kerül a sor.

a szovjethez hű vörös csapatok, valamint a parasztság és az ezt támogató katonaság között.

Nem reklám

**Mindenki siessen!
Üzletátszervezés**

három valóság!

miatt a B. BLEIER féle, Gyárvaros, Kossuth-tér 2. sz. a. üzletben a nagy választékban raktáron levő összes üveg- és porcellánáruk, zománc edények, konyhai és háztartási cikkek mélyen lezárt áron kerülnek eladásra. Vételkényszer nincsen. Mindenki vásárolhat!

A Tuka-per súlyos következményei:

A tótok jövő politikai magatartása a pozsonyi ítélettől függ

Pozsony, szeptember 20.

(Tudósítónk telefonjelentése.) A tót néppárt élénk figyelemmel kíséri a Tuka-per legkisebb részletét is és elhatározta, hogy elégtételt fog követelni a Tuka-ügyből kifolyólag a pártot ért támadások miatt. Ezen kívül a tót néppárt a parlament elé interpellációt szándékozik terjeszteni a Tuka-pör folyamán felmerült körülmények tárgyában. Hlinka, a tót néppárt vezére hosszabb nyilatkozatot tett, amelyben kijelentette, hogy

a tót néppárt jövőbeli politikai magatartása attól függ, hogy milyen lesz az ítélet a Tuka-perben.

A párt követendő politikáját a szeptember utolsó napjaiban Eperjesen tartandó népgyűlés határozza meg. Amennyiben a Tuka-perben addig nem lesz ítélet, úgy a néppárt parlamenti klubja nyer felhatalmazást arra, hogy az ítélet után a követendő magatartás tárgyában döntsön. Hlinka hangoztatja, hogy amíg a Tuka-perben ítélet nincsen, addig a tót néppárt semmiféle részletes politikai tanácskozásba nem bocsátkozik.

A per tegnapi tárgyalásán Galla dr. védő nagy érdeklődés mellett folytatta védbeszédét. Szerdán a per politikai részével foglalkoztam — mondta a védő — ma pedig a büntető jogi vonatkozásokra térek át. Ennek a pernek a tulajdonképpeni megindítója a vacuum juris című cikk megjelenése volt.

Nem igaz, hogy Tuka nagy ember volt, csak ellenfelei csináltak belőle nagy embert.

Az ügyész ur védbeszédében hosszasan beszél a kémkedésről, de tudtommal a kémeket még szokták fizetni. Azt pedig még Belánszky, a vád koronatanúja sem állította, hogy Tuka anyagi előnyökben részesült volna. Ha Tuka bűnösnek érezné magát, már régen elmenekülhetett volna. Hogyan képzelhető az el, hogy valaki tíz éven át kémkedjék, aki annyira exponált hivatást töltött be, mint éppen Tuka?

Az egész kémkedési vád voltaképpen a losonci kávéházból ered, ahol Belánszky összeült Tomanek rendőrtisztviselével és közösen kitaláltak egy rémcsépet Tuka kémkedéséről.

Belánszky egyszer azt állítja, hogy Kovács vezette el a bécsi kémirodába, máskor pedig azt hangoztatta, hogy Tuka vezette el. Aki igazat mond, az nem szokott ellentmondásokba keveredni, de Belánszky vallomása különben is ellenőrizhetetlen.

Az elnök ezután délelőtt tizenegy órakor rövid szünetet rendelt el.

Szünet után Galla dr. védő foglalkozott a két bécsi tanu vallomásával és azt hosszasan boncolgatta. Reámutatott arra, hogy ez a két tanu nem jelent meg a bírósági idézésre, hanem egy politikai párt ekszponensének kellett értük menni. Az egyik tanuról meg lehet állapítani, hogy soha nem is látta Tukát és a tárgyalás előtt a szomszéd szobában oktatták ki,

hogy mit mondjon. A védő az egész bécsi kémirodát és magát a kémkedést is teljesen lehetetlen dolognak tartja. Hangoztatja ezután, hogy

a bíróság megtagadta a védelemtől annak a lehetőségét, hogy a két bécsi tanu vallomása ellen bizonyítási eljárást folytasson le és ezzel is igazolja, hogy a két tanu vallomása nem egyéb, mint levegő.

Az ügyész vádbeszédjével foglalkozva reámutat a védő arra, hogy az ügyész a súlyosító körülmények figyelembevételével 15—20 évi fegyház helyez Tuka számára kilátásba. Nem hiszem, hogy van törvényszék, amely vénaszszonyos pletykák alapján ilyen súlyos büntetést szabna ki. Amit az ügyész ur súlyosító körülménynek vett számitásba, az a kémkedés hosszú ideje és nagy kiterjedése volt. Ami a hosszú időt illeti, nem lehet több mint nyolc hónap, hogy az állítólagos bécsi kém-

iroda fennállott. Ez pedig tulságosan kevés idő ahhoz, hogy forradalmat lehessen előkészíteni. Ami pedig a széles kiterjedést illeti, Belánszky szerint Tuka hetven-nyolcvan emberrel dolgozott. Nem szabad azonban elfelejteni, hogy amikor a bíróság felszólította Belánszkyt, nevezzen meg egyet len embert is, senkit nem tudott a nyolcvan ember közül megnevezni.

Megállapítható tehát — fejezte be tegnapi beszédét a védő —, hogy a vád feltevésében, tereferen, vénaszszonyos pletykálkodáson alapszik.

Ennek alapján pedig a bíróság nem hozhat marasztaló ítéletet, ha lelkiismerete a világ előtt tiszta akar maradni.

Galla dr. ma folytatja a védbeszédét és lehetséges, hogy még szombaton is ő terjeszti elő érveit a védelem érdekében.

Döntő tárgyalások Kolozsvárott az esküt nem tett tisztviselők nyugdíjügyének rendezésére

Kolozsvár, szeptember 19.

(Tudósítónk telefonjelentése.) Az esküt nem tett tisztviselőkre nevezte döntő fontosságú megbeszélés kezdődött tegnap délelőtt Kolozsvárott. A nagyfontosságú kérdés tárgyában összehívott ankét délelőtt tizenegy órakor nyílt meg és azon Boila Romulusz dr. elnököl. Jelen voltak ezenkívül még Jonescu D., a nyugdíjügyek bukaresti vezetője, Tartia kolozsvári pénzügyigazgató, Hantos

Gyula, az Országos Magyar Párt kolozsvári titkára és László Márton volt járásbíró. A két utóbbi férfiú az impériumváltozás után esküt nem tett tisztviselői jogainak kivívása érdekében fáradoztak munkásságot fejten ki már eddig is. Az anketén való részvételük biztosítékot nyújt arra vonatkozólag, hogy az esküt nem tett tisztviselők nyugdíjügye végre igazságos megoldást nyer.

Tavasztól őszig bolyongott és éhezett amíg elkerült Temesvárra is és itt több napi koplalás után önként jelentkezett a rendőrségen

Temesvár, szeptember 20.

A gyárvárosi rendőrségen tegnap délután szakadozott ruhájú, érteimes arcú fiatalember jelent meg, aki megkérte a rendőrséget, hogy tartóztassák le, mert már napok óta nem evett egy falatot sem. Elmondta, hogy Pilák Józsefnek hívják és pesterzsébeti illetőségű. Pesterzséb-

ten volt kereskedőség, azonban elvesztette állását és akkor előbb Budapestre, azután pedig a nagyobb vidéki városokba ment állást keresni, mindenhová gyalog, mert vonatra nem volt pénze. Törekvését azonban seholy sem kísérte szerencse és amikor Battonyára ért, eszébe jutott, hogy Romániába jön, mert itt bizonyára

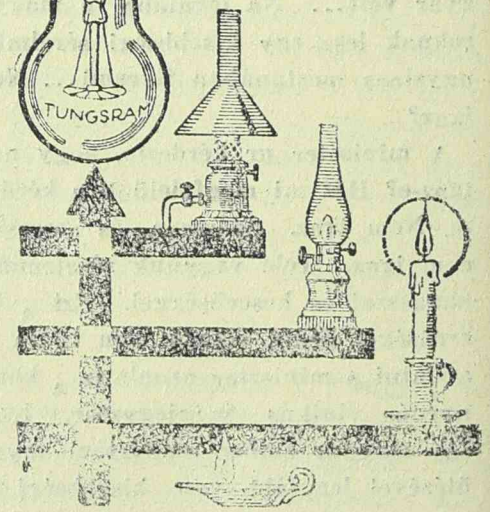
tal majd magának munkát szerezni. Átlépte utlevél nélkül a határt és faluról-falura bandukolt. Utközben beállott napszámosnak, béresnek és alaposan megdolgozott a mindennapi kenyérért. Minden faluban azonban csak néhány napig maradt és így elvetődött Temesvárra is. Tavasz volt, amikor elment Pesterzsébetről és ősz lett, mire Temesvárra ért. Itt azonban szintén nem tudott elhelyezkedni. Nem válogatott a munkában, de mégsem tudott magának darabka kenyérre valót keresni. Koldulni meg nem akart és ezért három napi koplalás után elhatározta, hogy jelentkez a rendőrségen, mert akkor bizonyára kap valami ennivalót. Pilák Józsefnek adtak ennivalót és azután átvitték a központi rendőrségre, ahol az ügyészségre kísérték. A törvényszék holnap fogja tárgyalni ügyét tiltott határátlépés miatt és a büntetés után átadják a szigancának, hogy toloncolják vissza Magyarországra.

Vasutasok felfüggesztését megszüntették

Temesvár, szept. 20.

Megírta a Déli Hírlap, hogy az aradi fűtőháznál évek óta üzött visszaélésekre jöttek rá. A visszaéléseket az anyagkezelés körül követték el és ezzel a vasutnak nagy károkat okoztak. Reichenberg Dezső fűtőházi főnököt letartóztatták és úgy öt, valamint több más tisztviselőt és alkalmazottat felfüggesztettek állásától. Az aktákat felküldték Bukarestbe a vezérigazgatósághoz, amely úgy találta, hogy Staiciu János főmérnök, Rimbas Romulusz helyettes műhelyfőnök, Lupsan Aurél és Szarvadi János főmozdonyvezetők, Finding Alfréd hivatalnok, Ardelean József tisztító, Ardelean Róza takarító, Valge Ferenc asztalos, Jozan Miklós rakodó, Biró György lámpakezelő, Konez János lakatos és Chirita János mozdonyvezető esetében nincsen ok a felfüggesztésre és azért velük szemben elrendelte a felfüggesztés megszüntetését. A további vizsgálat azonban rájuk is kiterjed.

TUNGSRAM A FEJLŐDÉS UTJA

HOTEL CAFÉ RESTAURANT TERMINUS (KORONA) TIMISOARA
Ujonnán berendezve! Esténkint Hamza Jancsi zenekara hangversenyez. Minden este parkett-tánc. Elsőrendű konyha Románia legjobb szakácsának vezetésével. Elsőrendű asztali bor literje étteremben és kávéházban 32 lei. Szolid családi szórakozóhely. Vidékiek találkozóhelye. Mérsékelt árak. Tulajdonos
WATZ JÓZSEF

Szerencsés lövőt és gondtalan életet biztosít magának, aki

Hugo Horwitz & Co. Wien I.

Franz Josefs Kai 65 cégnél megnyeri a főnyereményt, amely
800.000 Schilling = 20.000.000 Lei
84.000 sorsjegy 42.000 nyeremény

A sorsjegyek fele nyer! Rendeljen azonnal és megalapítja szerencséjét!

Az osztrák sorsjáték nyereményei:

S 500,000 = Lei 12,500,000 S 300,000 = Lei 7,500,000
S 100,000 = Lei 2,500,000 S 80,000 = Lei 2,000,000 etc.

Össznyeremények:

S 11,172.000 = L. 280.000.000

Az I. osztály huzása 1929 november 21

Sorsjegyárak: $\frac{1}{2}$ S 40 $\frac{1}{3}$ S 20 $\frac{1}{4}$ S 10
Lei 1000 Lei 500 Lei 250

Minden rendelést azonnal végrehajtunk. Fizetés a sorsjegy vétele után, azonban ajánlatos az összeget előre beküldeni esetleges késedelem elkerülése céljából. Huzás után felszólítás nélkül azonnal küldjük a nyereményjegyzéket.

A Resica-művek régi tisztviselői évek óta hiába várnak az ígért előléptetésre

Resica, szeptember 20.

A Resica-művek vezetőségének tevékenysége az utóbbi másfél esztendő során abban az irányban fejtett ki eredményesebb tevékenységet.

Egy egymásután bocsátotta el a kisebbségi tisztviselőket, sőt bánási románokat is, ha azok a regátból jött gyuraknak nem voltak tetszésére, vagy ha azok állására valamely bürokrati protekciós sarj pályázott. Másfél év alatt több száz tisztviselőnek börtönökbe került a talpára, dobolták a kenyértelenségbe és fosztották meg hajlékától. Az elbocsátott tisztviselők helyébe hozott új emberek azonban nem váltak mind be és ez végre gondolkodóba ejtette a Resica-művek vezetőségét. Most már kezdenek arra gondolni, hogy egyes felmondásokat jó volna visszacsinálni. Így megpróbáltak Prasehek József és Dudu Mátyás főmérnökkel.

Az igazgatók magukhoz hívták őket és azt a kérést intézték hozzájuk, hogy tekintsek a felmondást meg nem történtnek és szolgáljanak tovább. Mindketten azonban elutasító választ adtak.

Prasehek főmérnök, akiről azt állították a Resica-művek intézői, hogy hasznavehetetlen, ma már a komercIALIZÁLT kudzsi üzemek igazgatója, Dudu főmérnök pedig egy Temesvárcott székely előkelő bányavállalattól kapott kecsgetető ajánlatot.

A felmondások a Resica-műveknek júliusban tartott közgyűlése óta szünetelnek, ahol szemrehányást tettek a vezetőségnek emiatt. Ugyanakkor azóta folyik egyes elbocsátott tisztviselők visszacsalogatása is, amit azonban az önzéletes régi tisztviselők, akiket használhatóságuknál fogva más nagy gyárak örömmel alkalmaznak, visszautasítanak. A közgyűlésen — mint azt már szintén megírtuk — papíron százhusz millió leies nyereséget mutattak ki.

Ebből a nyereségből azonban nem jut a munkások bérének emelésére, mert az mind kell a gombamódra szaporodó sok igazgató milliósi fizetéseire és jutalmaira.

Ugyalászik azért, mert a nyereség mindenféle más célra kell, nem részesültek a tisztviselők ebben az évben a már három év óta esedékes előléptetésben sem. Amíg azonban senki nem kapja meg a várva-várt előléptetést, addig Ghenea a főtitkár, gépgyári helyettes üzemvezető és még egyéb rangok tulajdonosa, előléptetésben részesült. Előléptették főfelügyelővé és mikor egyes barátai gratuláltak neki, ezt válaszolta:

— Eleget vártam erre az előléptetésre és erre a címre. Mások hamarabb kapták meg.

Ebben igaza van Gheneának. Mások valóban hamarabb kapták meg ezt a címet, némelyik már tizenöt-husz év előtt kapta meg. De meg is dolgozott érte emberül.

Igaz, Ghenea is megdolgozott érte, megszolgált a címet azzal, hogy kidobáltatta a kisebbségi alkalmazottakat, segítette a törtetőket és a hízogókat. A sok-sok tisztviselő továbbra is várhat az előléptetésre. De ne juse-

sen eszükbe emiatt zúgolódni, mert könnyen megjárhatják. Ghenea főfelügyelő megharagszik rájuk és felmondhat nekik.

Kubán Endre.

Ismét megcsonkították a temesvári állami elemi iskola kisebbségi tagozatait

Temesvár, szept. 20.

A törvény értelmében az állami elemi iskolákban, ahol arra a kisebbségi tanulók létszámánál fogva törvényes alap van, magyar és német tagozatok állanak fenn. A temesvári állami elemi iskolák mellett is vannak kisebbségi tagozatok. Igaz ugyan, hogy nem minden kisebbségi tagozatban tartják be a törvény intézkedéseit arról, hogy a tanulókat elsősorban csak az anyanyelvükön szabad oktatni és a két alsó osztályban más nyelvet, mint a gyermekek anyanyelvét használni nem szabad, de azért mégis könnyebben szabad tanulnak ezekben a tagozatokban a kisebbségi tanulók, mint hogyha kizárólag nekik merőben idegen nyelven kellene tanulniok.

Ebben a tanévben azonban — nem

tudni még kinek a rendeletére — nagy meglepetés érte a kisebbségi tagozat felsőbb osztályainak a tanulóit. A magyar és német tagozatok ötödik, hatodik és hetedik osztályait egyszerűen megszüntették és a tanulókat áttették a román tagozatba. Ez azt jelenti, hogy a tanulóknak most már kizárólag román nyelven kell a tanulást folytatniok. Ezzel a módszerrel teljesen elfelejtik mindazt, amit eddig magyarul, vagy németül tanultak. Ez az intézkedés nem egyéb, mint tagadhatatlan szándék a tanulók elnemzetlenítésére. A temesvári magyarság és németiség ez ellen parlamenti képviselői útján tiltakozik a közoktatásügyi miniszternél és követeli, hogy az elemi iskolák tagozatai csönkítatlanul maradjanak meg.

Verekedett az állomásfőnök azokkal, akik a vasúti teherkocsiért nem akartak pénzt adni

Temesvár, szept. 20.

Jordanescu Sándor a Resica melletti Kölniken volt vasúti állomásfőnök. Kölnik nagy gyümölcstermelő vidék, ahonnan tavasztól őszig több száz vagon gyümölcsöt szállítanak el. Jordanescu azonban csak azoknak juttatott teherkocsikat, akik ezért külön megfizették. Ha valaki vonakodott az általa követelt összeget megadni, annak nemcsak hogy nem adott vagon, hanem még össze is verkedett vele, ha az erőlyesen követelte a vasúti kocsi. Nem egyszer birkózott az utcán ilyen emberekkel, sőt előfordult az is, hogy követ dobálta meg azt, aki nem adott neki pénzt. Néhány esztendő előtt Kölniken a Bán-

sági Szénbánya Vállalat brikettgyárat létesített, ahol a szénport gömbölké sajtolták össze. Jordanescu a gyár vezetőségének nehézségeket csinált a szállítás körül és végül is a gyár kénytelen volt Jordanescuval egyezkedni és végül is abban állapodtak meg, hogy a vagonszolgáltatás ellenében havi háromezer lei fizetést kap. Ezt a fizetést titokban föl is vette rendszeresen mindaddig, amíg nemrég több feljelentés érkezett ellene a vasutigazgatósághoz. A megindított vizsgálat során kiderültek az összes visszaélések és Jordanescu Sándor tegnap állott a fegyelmi bíróság előtt. A fegyelmi bíróság Jordanescut bűnösnek találta és megfosztotta állásától.

Egy pohár vizet kért és mialatt azt hozták neki, elkészített egy hamis postautalványt

Temesvár, szept. 20.

Dimitrescu Miklós harmincnégy esztendő teleormani születésű postatisztviselőt a múlt nyáron helyezték át a régi királyságból Temesvárra. Dimitrescu Miklós a temesvári főpostán az utalványellenőrzési

osztályba került és alig néhány hónap múlva állását arra használta föl, hogy nagyszabású visszaéléseket kövessen el. Egyik ellenőrző utja alkalmával Parácon járt és ettől fogva többször is megfordult az ottani postahivatalban. Valahány látogatását

azonban arra használta föl, hogy előre elkészített hamis postautalványt ellasson a paráci bélyegzővel. Ezt ugy cselekedte meg, hogy a postamesternőtől egy pohár vizet kért és amíg az kiment vizért, addig gyorsan rányomta a bélyegzőt a hamis postautalványra. Azután visszautazott Temesvárra és a pénztárnál felmutatta a hamis utalványt, amelynek összegét kifizették neki. Senki nem mert volna kételkedni az utalvány valódiságában, amelyet maga az utalványellenőrző mutatott be, aki azt mondta, hogy az utalványt a megérkezés után magához vette és így rövid úton kéri a kifizetést. Dimitrescu Miklós tizenegy postautalványt hamisított és összesen 99.950 leit vett föl a posta kárára. Mikor a visszaélések kiderültek, Dimitrescut felfüggesztették állásától. Egy esztendő telt el azóta és közben Dimitrescu protekció folytán a városnál kapott alkalmazást, ahonnan azonban Domasneanu György főpolgármester eltávolította, amikor Dimitrescu multja tudomására jutott. Dimitrescu ellen a posta eddig azért nem indított bünvádi eljárást, mert egyre ígérgette, hogy gazdag családjá a kárt megtéríti. Minthogy ez azonban nem történt meg, az ügy az ügyészség elé került. A vizsgálóbíró tegnap megidézte és kihallgatta. Dimitrescu Miklós nem tagadta a csalásokat és azzal mentette magát, hogy a pénzre előrehaladott betegségének gyógyítására volt szüksége. A vizsgálóbíró kihirdette Dimitrescu előtt a letartóztatási végzetést és lekísértette az ügyészségi fogházba, ahol Soreanu fogházigazgató még délelőtt átvette az új foglyot.

Tisztasági rendeletet adott ki a rendőrprefektus

Temesvár, szept. 20.

Crenian Aurél rendőrprefektus megújította a járdák tisztántartása érdekében már régebben kiadott rendeletét. Eszerint a járdákat reggel legkésőbb hét óráig, este pedig hat órakor locsolni és seperni kell. Amennyiben a napközben felhalmozódott utcai szemét szükségessé teszi, ezt többször is meg kell cselekedni. A piszkot nem szabad egyszerűen lesöpörni a kocsiútra, hanem azt össze kell gyűjteni és reggelenként a többi háziszeméttel együtt a szemeteskosiba kell dobni. A rendelet betartását szigorúan fogják ellenőrizni és mindazokat a háztulajdonosokat és házmestereket, akik azt nem tartják be, megbüntetik. A rendőrprefektus ezzel kapcsolatban arra kéri a közönséget, hogy ételmaradékokat, gyümölcsmagvakat és héjakat ne dobáljon az utcára. A papirdaraboknak az utcán való eldobálása szintén tilos és az ilyen hulladék befogadására szolgálnak a főbb utvonalakon elhelyezett papirkosarak.

TENGERÉSZETI LESZERELÉSI KONFERENCIA. Londonból jelentik. A Router-ügynökség arról értesül, hogy Macdonald miniszterelnök meghívja az Egyesült Államokat, Olaszországot, Franciaországot és Japánt a Londonban tartandó tengerészeti leszerelési konferenciára.

Legújabb modellek. Duszválasztéku raktár.

Haskótók, bebujós gummifűző, kombinéfűző, csipőformáló, melltartó, gummiharisnyák minden hosszúság és nagyságban.

Mérték utáni rendeléseket készít minden kivételben, mint a szakmában speciálta

WEISSBERGER ELISE

modern hig. nőcikkék műterme

Temesvár-Józsefváros, Bul. Carol 15. (Hunyadi-ut és Küttl-tér sarkán)

Hírek

Gyula bácsi

vagy ahogy teljes neve szól: gyürkii Gyürky Gyula nem sétál többé ünneplés alkalmakkor tűzoltójszti egyenruhájában. Ezt a tűzoltóuniformist tegnap vette föl utoljára, szépen ott fekszik a koporsóban, amelyből már csak a feltámadáskor fog kilépni, hogy szalutálva jelentkezzenek.

Gyürky Gyula, aki hetvenegy esztendősen halt meg, Nyitrán született, ahol apja főszolgabíró volt. Amikor szülővárosában elvégezte a gimnáziumot, apja kincstári ügyésznek Temesvárra került. Temesvárott aztán az érettségizett Gyürky Gyula órást lett. Jókedélyű, vidám fiatalember volt, szeretett mókázni, énekelni és így nem csoda, hogy a műkedvelőkhöz sodródott. A műkedvelőknél annyira megkedvelte a szinpadot, hogy elment Ausztriába és Németországba színésznek, ahol egy csomó szintársulatnál játszott, sőt egy ideig maga is szinigazgató volt. De a festett világot évek múltán meguntta, hazajött Temesvárra, belépett városi szolgálatba és a munkaközvetítő hivatal vezetője lett és az is maradt hat év előtt történt nyugdíjazásáig. Egészen fiatalon belépett az önkéntes tűzoltótestületbe, amelynek mindvégig lelkes tagja volt és felvitte belvárosi alparancsnoksá-

Megkapja

gig. Nagyon szerette a vidám társaságokat, a bálrendezést, az ünnepléseket és mindenütt ott volt, ahol ilyesmit csináltak. Számos egyesületnek volt tagja és mindenütt nagy agilitást fejtett ki. Betegeskedni csak az utóbbi hónapokban kezdett, tegnap reggel aztán esendesen elaludt. A temesvári önkéntes tűzoltóság Gyürky Gyulát saját halottjának tekinti és a maga költségén temetteti el ma délután hat órakor a belvárosi tűzoltótoronyból, ahol a holttestet fölgravatolták. A temetésen a tűzoltóság nevében Leonhardt János fogja elbucusztatni Gyürky Gyulát, akinek koporsójánál a Filharmonikusok Társasága, amelynek lelkes tagja volt, énekel. Halálát özvegye, született Neumann Mária, leánya, Ernesztin, Feisthammel rendőrtiszt felesége, két nővére és nagyszámu rokonság gyászolja. Gyürky Gyulával egy ismert személyiség tűnik el a temesvári utcáról és ismét fogy azoknak a száma, akik a régi kedélyes világnak kedves alakjai voltak.

— Pacha püspök bérmajtja Pacha Ágost püspök tegnap délelőtt Willjung Mihály titkár kíséretében vidéki bérmajtjáról visszaérkezett. A püspök szombaton Varsándra utazik, ahol vasárnap fölszenteli az új katolikus templomot. A püspök azután folytatja őszi bérmajtját.

Ha szép akar lenni.

használd KULKA-féle liliom-tejkrémet, liliom-tejszappant, liliompudert, 3 színben. Kapható kizárólag KULKA Emil városi gyógyszerárban, a „Fekete Sas-hoz”, I., Szentgyörgy-tér.

— Hidegre fordult az időjárás. Budapesti tudósítónk telefonálja: Valóságos fagyhullám vonult végig egész Magyarországon. Tegnap Budapesten mindössze két fok, Szombathelyen pedig három fok volt a meleg. Mátészalkán fagypontra esett a hőmérő. A hűvösre fordult őszi időjárás nálunk a Bánságban is érezhető. Napközben még nyújt némi meleget a nap sugara, de reggel és este már erősen hűvösödik. Az éjszakák szinte hidegeknek mondhatók. Erdélyben és az ókirályságban szintén hidegre fordult az időjárás.

— Gavanescul tábornok Temesvárott. Gavanescul Konstantin tábornok, a hetedik hadtest parancsnoka, aki jelenleg a Bánságban ellenőrző körúton van, tegnap este Temesvárra érkezett.

— A hatvan éves Ferch Máttyás ünneplése. Megirtuk, hogy Ferch Máttyás apátplébánost hatvanadik életévének betöltése alkalmából a belvárosi katolikus hitközség egyháztanácsa nagy ünneplésben szándékozik részvenni. Az ünneplést vasárnap, szeptember 22 én rendezik és azzal kezdődik, hogy Ferch Máttyás a belvárosi plébániatemplomban ünnepi nagymisést tart, amelyen az egyházi ének és zenekar fogja a misét kísérni. Míse után az egyháztanács tagjai a többi városrészek egyháztanácsainak képviselőivel együtt a plébánián keresik föl Ferch Máttyást és üdvözölni fogják.

* Rádiók és azok átépítése, javítása, karbantartása, havidíjért legolcsóbban Urania, Józsefváros, Skudier-tér 1.

regényünket

— A temesvári oltáregyesület pénteken, szeptember huszadikán délután négy órakor a józsefvárosi zárdatemplomban tartja ájtatos összejövetelét, amelyet minden hó harmadik péntekén megismételnek.

— A vatikáni város lapja. Romából táviratozzák: A Messagero jelentése szerint az Observatore Romano című lap szerkesztősége, kiadóhivatala és nyomdája október közepén átköltözik a vatikáni városba. Addig is elkészülnek a lap szerkesztőségi helyiségei és a nyomdai gépteremek.

— Polgárháboru Indiában. Londonból jelentik: A Daily Chronicle értesítése szerint az Irák állam határán véres polgárháboru áll küszöbön. Az indiai Irák állam egyik törzse fellázadt Ibusaud király ellen és a király harmincezer harccossal indult ugyancsak harmincezer felkelő ellen.

— Erőszakos iskolai rendelet. A jugoszláv kormány a magyar és román kisebbségi tanulókra felette sérelmes rendeletet adott ki. A kormány ugyanis nem engedi meg, hogy jugoszláviából magyar nemzeti segítő tanulók Magyarországon, román nemzetiségű tanulók Romániában tanuljanak. Magyar és román tanulók, ha külföldön akarnak tanulni, bármely európai országba mehetnek, csak Magyarországra és Romániába nem, de ebbe a két országba még utlevelet sem adnak nekik. Ha valamely magyar, vagy román tanuló meg tudja, hogy kerülő úton mégis eljutott Magyarországra, illetve Romániába és ott valamely iskolába beiratkozott, úgy azért az apját, vagy gyámját vonják felelősségre és fogházbüntetéssel sújtják azt. A jugoszláv kormány érthetetlen rendelete folytán Temesvárott ebben a tanévben nincsen jugoszlávi illetőségű román diák, holott az előző esztendőben mindig szép számmal voltak.

— Házasság. Szász József, az alsóausztriai Leszámitoló Bank főtitkárja fia, Szász János volt temesi táblabíró fia, Bécsben házasságot kötött Bondy Gretével, Auszserer Károly dr. egyetemi tanár leányával.

— A villamos kerekerei alá került. Ronka László gyárvárosi lakos tegnap estefelé a gyárvárosi állomáson egy mozgó villamosra akart felugrani. Az ugrás azonban nem sikerült és Ronka a kerekerei alá került, amelyek jobbkézét és lábát teljesen összezúzták. A súlyosan sérült embert Bernár Jakab borbélymester résziesítette első segélyben és azután a mentőket értesítette, akik a kórházba szállították.

elejétől

— Bucusu a Krizsántelegen. Szeptember huszonedikén, vasárnap tartja első bucsuját Krizsánteleg lakossága. Délelőtt a megjelölt templom helyén felállított tábortáborban ünnepi mise lesz, melyet Rech Géza gyárvárosi esperes celebrál. A mise után egész nap a szokásos bucsuszórakozások lesznek. Este műsoros előadás következik, melyet hajnalig tartó tánc követ.

— Rasputin lánya nem táncolhat Pesten. Budapesti tudósítónk telefonálja: Rasputin leánya, aki Párisban színésznő volt, legutóbb az egyik budapesti varietéhez szerződött. A belügyminiszter azonban megtagadta a művésznő beutazási engedélyét és így Rasputin leánya nem fogja a budapesti közönséget szórakoztatni.

A NÉPSZÖVETSÉG TANÁCSULÉSE. Genfből jelentik: Tegnap délelőtt a Népszövetség három főbizottsága és két albizottsága tartott ülést. Közvetlenül ebéd után három órakor irták alá a titkárságon Anglia és a dominiunok képviselői a hágai állandó nemzetközi bíróság statutumának záradékát. Délután félnégy órakor kezdődött a népszövetségi tanácsülés, amelynek napirendjén szerepelt többek között az optánsper is. Délután félhat órakor plenáris ülés volt, amikor is letárgyalták a főbizottságok eddigi tanácskozásai során már elintézt kérdéseket.

— Novacsek zenetanár hamvait hazahozták. A Prágában meghalt Novacsek Rudolf temesvári zenetanár hamvait tartalmazó urnát hazahozták és azt holnap délután helyezik el a belvárosi temetőben.

Tankönyvek

füzetek és tanszerek

Moravetz

könyvkereskedésében kaphatók.

— Husz jegyzőség megszűnik Temesben. Az új közigazgatási törvény életbeléptetésével Temesvármegyeében husz jegyzőség szűnik meg, mert az illető községek más jegyzőséghez kívánnak tartozni. A megyében a következő községek mondtak le a jegyzőségről: Lunga, Baracháza, Románstamora, Opatica, Ferendia, Szigetfalu, Gertenyes, Szóka, Kisberekcső, Kizdia, Jezvin, Petrovoszeló, Németbencsek, Románbencsek, Sztancsofalva, Bázos, Gizellafalva, Kiszetó, Budic, Pordány és Szentgyörgy. Valószínű, hogy a felszabaduló jegyzőket a tartományi igazgatóság irodáiban fogják szolgálatra beosztani.

ha

— Hladik Árpád temetése. Szerdán délután temették el nagy részvét mellett Hladik Árpád törvényszéki jegyzőt. A nagyszámu rokonságon kívül ott voltak Fehér Kristóf és Popescu Péter törvényszéki tanácselnökök, Fehér Antal nyugalmazott táblai tanácselnök, Nédics László ügyészségi irodaigazgató és mások. A virágokkal borított koporsót cigányzene mellett kísérték a sirhoz, ahol Ferch Máttyás apátplébános és Donovici György törvényszéki jegyző mondtak beszédeket.

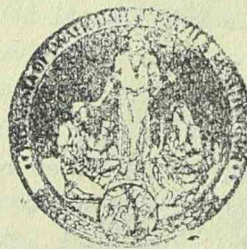
* Ransberger Andor közli, hogy a Surduci Köszönbánya r. t. itteni egyedüli képviselője. Iroda: Bőrze-utca 3. Telefon 18-82.

Temesvár nevet mert örül a

RÓKKA

c. vicclapunk legújabb számának. Megjelenik pénteken délel.

ARA 6 LEI

Saját magának és nejének életfogytiglani nyugdíjat biztosít, ha beiratkozik a Munkások Rokkantszegyletebe

biztosítandó öreg napjait.

Beiratkozni lehet az egyesület következő fiókjainál:

- I. kerület az „Arany Szarvas” éttermében,
 - II. . . a gyárv. Vigadó kistermében (Sörgyár)
 - III. . . Hornicsek-féle vendéglőben, Király-utca 36.
 - IV. . . Schollier-féle étterem, Skudier-tér.
 - V. . . Botyten-féle vendéglő, Str. Olteniei 25
- Rónában Jäger-féle vendéglőben, Strada G. Major 10, minden hó első és harmadik vasárnapján és az egyet központi irodájában, III., Hunyadi-ut 10, minden nap.

MEGÁLLAPÍTOTTÁK A LIBERÁLIS PART KONGRESSZUSÁNAK NAPIRENDJÉT. Bukarestből jelentik: A liberális pártklubban tegnap délután Duca elnökletével gyűlés volt. A értekezleten a pártnak csaknem valamennyi vezető embere résztvett. Batianu Vintila kivételével, aki csak hífn érkezik a fővárosba. Részletek megvitatották a politikai helyzetet megállapították a liberális párt kongresszusának napirendjét. A hétértéke összehívják az ország összes liberális pártvezetőinek elnökeit, akikkel a politikai kampány részleteit beszélik meg.

Part az Astra-gyári sztrájk. Aradon jelentik: Emlékeztetes, hogy az Astra aradi vagonygyár munkásai az elcsúsztatott bérköveteléseik miatt sztrájkba léptek. Azóta többször voltak közvetítő tárgyalások a munkások és a gyár vezetősége között, azonban ezek teljesen eredménytelenek maradtak. Popescu Péter aradi munkahelyi felügyelői inspektor kijelentette, hogy a sztrájk ügyében minden a régi, mert egyik fél sem akar álláspontjából engedni. Egyelőre fordulat a sztrájk ügyében nem várható.

Mannheim dr. tudószakorvos (Dózsau. 4) hazaérkezett és rendelését megkezdte.

Hasznavehetetlen gyalogut. A város tavasszal nagy költséggel helyreállította azt a gyalogutat, amely a Belvárosból a TMTE sportpálya irányában vezet. Az ut azonban ma már ismét teljesen hasznavehetetlen. A gyalogutat ugyanis a katonaság arra használja, hogy nehéz útegekkel és lovakkal ott vonul ki a gyakorlótérre. Helyesen tenné a város, ha az országutakat is helyreállítaná, hogy azt a katonaság használhassa, a gyalogutat pedig ismét javítsák ki és gondoskodjanak róla, hogy az a gyalogjáró közönség részére maradjon.

október

* **Mentőkurzust** rendez az önkéntes mentőtársulat úgy mint minden évben, az idén is, mely 5-6 hétig fog tartani. A mentőkurzus, mely a piarista főgimnáziumban román, magyar és német nyelven fog megtartatni és teljesen ingyenes lesz, okt. 3-án este 8 órakor kezdődik. Mindazok, kik az első segítségnyújtást úgy elméletileg, mint gyakorlatilag elsajátítani kívánják (hölgyek is), jelentkezzenek a mentőállomáson, vagy az első előadás alkalmával.

A világhírű besztercei, Románia legnagyobb cserépkályha-gyárának lerakata. Óriási választék minden minőségben és fagonban

BANDU DEMETER
V., (Mehala) Str. Moldovei (Dézsán-u.) 53

Tel. 205

F. PODRACZKY
Timisoara II. ker. Iskola-utca 10.
Műbutorokárpitos speciál bőrbutorokra.

Lopkodják a halálhid deszkáit. A temesvári halálhidat mindenki ismeri. A Püspök-hid és a Hunyadi-hid között levő vasuti hid ez, amelyről különösen a mult esztendőben egymásután vetették le magukat az életuntak a Begába. A vasuti hidon gyalogjáró is van, amelynek alja deszkákból áll. Ezeket a deszkákat ismeretlen tettesek állandóan lopkodják és ez veszélyessé teszi a hidon való átjárást. A véletlenül mult, hogy az esti szürkületben ott még nem történt baleset. Általában az volna a helyes, ha ezen a hidon megszüntetnék a gyalogjárást és a hidat teljesen elzárnák a közönségtől. Ez annál is inkább lehetséges volna, mert hiszen közvetlen közelben jobbról és balról is van egy-egy hid.

SZENZÁCIÓ
KÉPVÁSÁRI
Bámulatos olcsó!
RECORD, képernyőgyár, Józsefváros,
Hunyadi-ut 14. Telefon 14-33 (3856)

Tüzéronkéntes balesete. Calineanu Konstantin tüzéronkéntes tegnap csapatával gyakorlatra vonult ki, amikor a Timisiana előtt a lova egy autótól megvadult és lovát ledobta. Calineanu olyan súlyos sérüléseket szenvedett az esés következtében, hogy a helyőrségi kórházba kellett szállítani.

Szüreti mulatság. A Testvér-sziv jótékony asztaltársaság szombaton, szeptember 21-én este a Pacsirta-utca 2. szám alatt levő egyesületi helyiségében szüreti mulatságot rendez. A mulatságon különböző szórakozások lesznek, amelyek után reggelig tartó tánc következik. A mulatság jövedelmét szegény gyermekek felruházására fordítják.

elsejétől

Öncsonkításért elítélt katona. Sipos Ferenc ez év februárjában vonult be a 9. csendőrezredhez Bevonulása után nemsokára felettesei parancsára fát aprított az udvaron. Vallomása szerint amikor a jobb keze elfáradt, akkor a bal kezébe vette a fejszét, mert a bal kezét éppen úgy tudja használni, mint a jobbát. Egy darabig rendben vágta a fát, de a tejsze megcsuszott a bal kezében és rácsapódott a jobb kezére, amelyben egy darab fát fogott. Jobbját elborította a vér és csak azután látta, hogy az egyik ujját az éles fejsze levágta. Mikor feletteseinek az ügyet előadta, nem adtak szavának hitelt és a hadbírószak elkerült, amely tegnap öncsonkításért vonta felelősségre. A hadbírószak is öncsonkítását látott Sipos Ferenc esetében és a katonát három hónapi fogházra ítélte.

Tapetázás
2500— leitől szobánként.
Butorszövet, Ripszek.
Szécsi és Tsa.
Hunyadi-ut 16. (2295)

Nagyszabású vámcshalás. Aradról jelentik: Az aradi postánál egész sereg vámcshalásra jöttek rá, amelyeket Negoita János, az aradi posta főnöke és Mantea György Péter vámtiszt követtek el. Mindkettőt felfüggesztették állásuktól és megindították ellenük az eljárást.
* Ha Temesvárra jön, kérje tudományt az ingyenes tájékoztatást! (Cenzoratoral priu Timisoara.)

Árokba zuhant mozdony. Békéscsabáról jelentik: A szeghalmi állomáson tegnap hajnalban az egyik személyvonat összeütközött egy szerkérrel. Az erős fékezés következtében a mozdony kiklott és az árokba zuhant. Hári József fűtő és Solti Mihály kocsis azonnal meghaltak. A mozdonyvezető életveszélyes sérüléseket szenvedett.

Anyakönyvi hírek. Születtek: Stern Ervin, Marghescu Sándor. **Meghaltak:** Lissy Józsefin 74, Vanci János 6 és Tóth Pál 16 éves korában.

A legcélszerűbb a most megjelenő Temesvár város Kereskedelmi és Ipari Cím-tárában hirdetni!

Kulturhatárokat nem lehet vonni. Megirtuk, hogy Jugoszláviában politikai okokból letartóztatták a temesvári felső kereskedelmi iskola egyik tanárát. A tanár Miter Tibor, aki a Versec közelében levő Oifenac községbe látogatott el szülőihez. A környékbeli román tanulók táncmulatságot rendeztek, amelyen a temesvári tanár is jelen volt és éjfél-tájban a Romániában és Jugoszláviában élő románok közös kulturális munkájáról beszélt. Említette azt is, hogy kulturhatárokat nem lehet vonni és ez a kifejezés volt az, amely miatt a csendőrségi jelentés alapján megindult ellene az eljárás. A letartóztatott tanárt Pancsovára szállították, ahol a napokban fognak foltozta itékezni.

most

Angyalcsinálás nagyban. Megirtuk, hogy Sipet községben Stoia Toma földmives felesége tiltott műtét következtében meghalt. Seciureanu Romulusz vezető ügyész elrendelte a hulla boncolását. A boncolás megállapította, hogy a halált vérmérgezés okozta, amely a tiltott műtét után állott be. Eddig még nem sikerült kideríteni, hogy a tiltott műtét a szerencsétlen asszonyon kicsoda végezte, mert Stoia Tománé erről senkinek nem szólt. Az ügyészséghez érkezett névtelen feljelentés szerint két másik sipeti asszony hasonló körülmények között halt meg. A vezető ügyész elrendelte ezeknek a kiderítését és boncolását.

Olcsó és jó
cserépkályhák
kandallók és takaréktűzhelyek
csakis
Turi György cserépkályhásnál
Temesvár, Rékási
ut 25 (villamos megálló közelében) kaphatók

Beszélgetés közben ellop-ták kerékpárját. Schweiger Antal józsefvárosi borbélysegéd feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettesek ellen, akik tegnap délelőtt, amikor a piacon egy barátjával beszélgetett, ellopták kerékpárját.

* **Szüreti mulatság.** A Rokkant és Nyugdíjgyűlés 2. számú fiókja e hó 22-én vasárnap este 9 órai kezdettel a Scholier-féle étteremben kabaréval egybekötött szüreti mulatságot rendez, amelyre a t. tagokat és n. é. közönséget tisztelettel meghívja. Kellemes szórakozást a Temesvári Dalkör és Szenetra József közreműködése is fog a n. é. közönségnek nyújtani. Beléptidij nincsen. A rendező bizottság.

Karambol a Lloyd-soron. A 631. számú aradi teherautó, melyet Popescu András sofőr vezetett, tegnap délelőtt a Lloyd-soron összeütközött egy kocsival, amelyen Agácsi Margit Sági-utlakos ült. A kocsi első része teljesen darabokra tört és Agácsi Margit súlyos belső sérüléseket szenvedett. A mentők első segélyben részesítették és a kórházba szállították. A szerencsétlenség ügyében megindították a vizsgálatot.

A Frankfurti Biztosító szélhámós igazgatója Lengyelországba szökött. Frankfurtból jelentik: Hermann Ehrlich, a bűnös spekulációk révén tönkrement Frankfurti Biztosító szélhámós igazgatója, megszökött. A jelek szerint Lengyelország felé vette útját. Ehrlich néhány év előtt teljesen vagyontalanul érkezett Frankfurtba, ahol telekspekulációba kezdett, nagy vállalkozásokba bocsátkozott, a szükséges pénzt pedig a Frankfurti Biztosító két másik igazgatója bocsátotta rendelkezésére. A hatóságok közözlőlevelet adtak ki ellene, a részvényesek és biztosítottak pedig sirnak a pénzüket elvesztése miatt. A vizsgálat adatai szerint a megszökött igazgató igen nagy lábon élt Frankfurtban és a nyomozás most azt akarja kideríteni, hogy mennyiben szerzett magának Ehrlich tisztességtelen előnyöket.

előfizet

Kinevezés. Nemrég megirtuk, hogy Humml János, Humml Lipót nyugalmazott szekuli bányaszámvevő fia, a gráci egyetemen elvégezte a geológiai fakultást és doktorrá promoválták. Humml János dr.-t most a Resica művek geológusává nevezték ki.

* **Modern zenetanítás testneveléssel.** Szakmáry Ilonka pedagógiát végzett torna- és zongoratanárnó, gyermekek és felnőttek részére a legújabb módszer szerint testnevelő és zongoratanó-folyamat nyit. Belváros, Erzsébet-u. 9. Érdeklődni lehet naponta d. e. 9-11, d. u. 3-6.

Szerkesztői üzenetek

Resicai előfizető. Buenos Airesben megjelenő magyar lap címe: Délamerikai Magyarország. Megjelenik minden szombaton. Címe: Buenos Aires, Casilla Correo 1483. Előfizetési ára Európába egy északamerikai dollár negyedévenként.

Szt. Gellért

Gyógyfürdő és Szálló Budapest

47C-os radiumos gyógyforrások. Legtökéletesebb fürdő és gyógyberendezések. Hullámozó vízű nyári uszoda.
Elsőrangú szálló a fürdővel közvetlen kapcsolatban. A legmodernebb kényelmi berendezések.
GUNDEL nagyírű konyhája. Egyágyas szobák 6-12 P.-ig. Kétágyas 12-22 P.-ig.
Nagy vízum és utazási kedvezmény.

Színház

Német színészet Temesvárott. Szombaton, szeptember huszonegyedikén kezd meg a német színtársulat, amely elsődrendű bécsi erőkből alakult, vendéjátékát a temesvári színpadon. A színtársulat kiutazó és a nagy nyugati metropolisokban is nagy sikert aratott darabokat fog színrehozni. Szombaton a Leinen aus Irland című kacagató színdarabot fogják játszani, amely Budapesten az elmúlt szezonban az Irland vászon címmel értékes sikert aratott.

Ez is korai öröm volt. A kisebbségi színházak megkönnyebbülten lélekeztek föl, amikor színházak adóját az eddigi huszonhat százalékról tizenhárom százalékra szállították le. Azonban az öröm korai volt, mert egy kiegészítő rendelet kimondja, hogy amelyik színtársulatnál külföldi állampolgárságu színészek is működnek, az a társulat továbbra is huszonhat százalékos adót fizet. Már pedig alig van romániai magyar színtársulat, amely ne volna kénytelen külföldi színészt alkalmazni.

A lugosi színház új világítási berendezése elkészült. A lugosi színház régi, rozoga, tűzveszélyes villanyvezetékeit újakkal, a világítótesteket modern berendezéssel cserélték ki, a színpad világítását fehér, piros, kék és zöld színekkel látták el, vészlámpákat alkalmaztak és egy praktikus berendezett kapcsolótáblán egyesítették az egész világítás kezelését. A festést kijavították, úgy hogy most már valóságos fényárban uszhat a nézőtér és a színpad egyaránt. Tavaszra a zenekar kényelmetlen elhelyezését fogják átalakítani és akkor a színház kellemes kis otthont fog nyújtani egy nézők, valamint a szereplők számára.

Közgazdaság

Kifizetik

az államvasutak tartozásait

Bukarest, szept. 20.

Az államvasutak pénzügyi bizottsága tegnap Vidrighiu Sztán vezérigazgató elnökletével ülést tartott. A bizottság elhatározta, hogy a vasut 1926-1928. évi tartozásainak kifizetésére vonatkozólag haladéktalanul intézkedik. Az összes fizetési utalványokat egymillió lei értékig azonnal kifizetik. Az egy millió feletti utalványoknál kifizetnek egy millió leit és a fennmaradó összeg tíz százalékát. A külföldi cégekkel szemben fennálló adósságokat, amelyek körülbelül 200 milliót tesznek ki, teljesen kifizetik. Az idei adósságok az esedékesség napján nyernek kifizetést. Hogy a régi utalványokat akadálytalanul kifizethessék, úgy döntöttek, hogy a belföldi nagy vállalatok, a Resica-műveknek, az aradi Astra-gyárnak és a lupényi bányáknak járó kifizetéseket későbbben eszközlik majd. A felsorolt kifizetéseket már a jövő hét folyamán kezdik meg a Nemzeti Bank útján.

Hitelezők értekezlete Ungár Ármín fizetési képtelenségi ügyében. Megírjuk annak idején, hogy Ungár Ármín temesvári rövidáru nagykereskedő fizetési nehézségek közé került és hitelezőinek harmincöt százalékos egyezségeit ajánlott. Miután ez az egyezség nem sikerült, Ungár a temesvári törvényszéknél a

kényszeregyezés elrendelését kérte. A törvény értelmében most már ötven százalékos egyezségeit ajánlott és az összeget hajlandó két év alatt részletekben megfizetni. A törvényszék idézésére a hitelezők szombaton, a hó huszonegyedikén tartanak értekezletet, amelyen döntenek, hogy az egyezségeit elfogadják-e vagy sem.

Kereskedelmi alapokra fektetik a postát. Január elsejével a román postát kereskedelmi alapokra fektetik és ennek előkészülete már most folyamatban van. A posta számára új szabályzatot dolgoznak ki, amelynek egyes részeit megszerkesztésére más-más szakember kapott megbízást. A számvevőszéki szabályzatot Vargha Aladár temesvári

postafőszámtanácsos dolgozza ki, aki munkájával a közel jövőben elkészül. Mihelyt az új szabályzatot a vezérigazgatóság jóváhagyta, azt külön kurzusokban fogják a postafőnökökkel és tisztviselőkkel ismertetni.

A budapesti tőzsde jegyzései. (Szeptember 19.) Leszámlolóbank 92,3, Kereskedelmi Bank 117, Angol-Magyar Bank 91,5, Magyar Hitel 79,8, Pestü Hazai 200, Drasche 175, Csáky-Prackfalvi 95, Uriányi 105,5, Rima 90, Salgó 47,7, Általános Köszén 679,5, Beocsini —, Nasic 168,75, Spodium —, Szikra 240, Ganz 99, Magyar cukor 112,25, Délcukor 101, Lipták —, Egis 145, Nova 35,5, Temesvári Szesz —, Temesvári Sör —.

Sport

Temesvárott megalakult Románia első profi futballegylete

Hosszu évek óta vajudik a futbalsportban a professzionizmus ügye. Az egyesületek kénytelen-kelletlen elűrték, sőt később előmozdították az államotrséget csak azért, hogy jobb játékosait áldozatok árán is megtarthassák. Amióta a szomszédos államokban megalakultak a proficsapatok, a Romániához esatolt területek ről is „felszipkálták” a jó játékosokat, ami által a romániai futbalsport hanyatlani kezdett. Ez indított arra egyes sportférfiakat, hogy a nyílt professzionizmus eszméjével foglalkozzanak. Néhány hét előtt a temesvári egyesületek értekezletet tartottak, amelyen szintén foglalkoztak ezzel a kérdéssel, határozatot is hoztak,

de aztán ismét maradt minden a régi-ben. Végre tegnap este döntő lépés történt ezen a téren. Cucu kataszteri mérnök elnöke alatt megalakult Temesvárott Románia legelső professzionista futballegylete Ripenzia néven. Hír szerint a profiegyület még az őszi szezonban nyilvánosság elé is lép. A proficsapat tagjainak szerződötése iránt a tárgyalások már megindultak és hír szerint sikerülni fog több régi temesvári játékos is visszahozni. A nyílt professzionizmus bevezetésétől tisztulást várnak a futbalsportban, egészségesebb szellemet és nem tagadjuk meg örömeinket, hogy a kezdeményezés Temesvárról indult ki.

Három elsőosztályú bajnoki futballmérkőzés lesz vasárnapon Temesvárott, míg a TAC Bukarestben játszik

Vasárnap, szeptember huszoneketedikén Temesvárott három elsőosztályú bajnoki mérkőzés kerül lebonyolításra. A Rapid az UDR-rel, a TMTE a Hajdukkal és a Banatul a Kadimával méri össze erejét. A vasárnapi bajnoki mérkőzések kétségtelenül legizgalmasabb meccse a Rapid-UDR mérkőzés lesz. A Rapid a vasárnapi vereség után most minden áron pontot akar szerezni, míg az UDR mindig féltelmetes ellenfél volt és így nem igen lehet jóslatokba boesátkozni a mérkőzés kimenetele felől. A Hajduk-TMTE mérkőzést a papirforma szerint a munkásesapatnak kellene megnyernie, a futball azonban szeszélyes játék és gyakran rácafol a papirformára. Az újdonsült első osztályú Kadima a temesvári bajnokcsapat a Banatullal méri össze erejét. Valószínű, hogy a két pontot a Banatul fogja elvinni. A TAC-Kinizsi derbymeerkőzés a TAC bukaresti vendéjátékai miatt elmarad. A Rapid-UDR mérkőzést a TMTE pályán fogják lejátszani, a mérkőzés bírása J e n z e r

lesz. A Hajduk-TMTE mérkőzést szintén a TMTE pályán fogják lejátszani öt órakor, a meccset S i m o n vezeti. A Banatul-Kadima mérkőzés a Banatul pályán kerül lebonyolításra B l u m b e r g bíró vezetése alatt. A második osztályú bajnokságban a Freidorf a lugosi LMTE-vel mérkőzik a szabadfalui pályán, a Viktoria a Fortunával játszik a Tricolor pályáján B o g n á r Károly bíraskodása mellett, az Unió a Gyapjuiparral az Unió pályán, a mérkőzés bírása D a n e i u lesz, a Turul a Pátriával a Turul pályán R é v é s z bíraskodása mellett fog játszani, míg a Tricolor a Rónáz-al a Tricolor pályán K u n z e l m a n n bíraskodása mellett játszik a bajnoki pontokért. A zombolyai Hertha a Nagyszentmiklósi SE-vel mérkőzik Zsombolyán, a mérkőzés bírása G a l g ó c z i lesz. Az ifjusági bajnokságban a Turul-Kadima, Banatul-TAC, Politechnika-TMTE, Fratelia-Kinizsi, Patria-Viktoria, Fortuna-Tricolor, Hajduk-Unió ifjusági csapatai küzdenek egymással.

Igen olcsón kapható

nagyobb tétel

MAKULATURA

Cim a kiadóban.

Radio

Rádióhangverseny Temesvárott. A városi kertészeti hivatal pénteken szeptember huszadikán a Teleradió cég berendezésének bemutatása keretében a Scudier-parkban rádió és Columbia-lemez hangversenyt rendez.

Műsor:

Péntek. (Szeptember 20.) Budapest.

6 óra 15: A radio hazi kvartettje hangversenye. 12 óra: Déli hangverseny. 4 óra 20: Schoembs Lajos Pál felolvas a meséiből. 5 óra 15: Decker Albert A házasság intézménye a ókortól napjainkig címmel tart előadást. 5 óra 50: Délutáni hangverseny 7 óra 10: Szigethy József naplójából felolvas Vizvári Mariska. 7 óra 40: Lóversenyeredmények. 8 óra 20: Hangverseny Goda Gizella ének, Hegyi Emánuel zongora- és Zsolt Nándor hegedűművészek közreműködésével. 10 óra: Szórakoztató zene. Bécs. 11 óra: Délelőtti zene. 4 óra: Szórakoztató zene. 6 óra: Hangverseny Dutsel Gyula, Hinterhofer Grote és Braun Fernwald Jetta énekművészek közreműködésével. 7 óra 15: Gramofonzene. 8 óra: Esti hangverseny Cocelli Raffael énekművész közreműködésével. 10 óra: Zenekari hangverseny. Breslau. 7 óra: Gramofonzene. 9 óra 50: Hárfahangverseny. Belgrád. 12 óra 45: Gramofonzene. 6 óra: Szórakoztató zene. 8 óra 30: Esti hangverseny. Berlin. 9 óra 30: Vidám dalok. 9 óra: Részletel Rossini Tell Vilmos című operájából.

Szombat. (Szeptember 21.) Budapest.

9 óra 15: Hangverseny Thury Jankó ének, Hütter Pál gordonkaművész közreműködésével. 12 óra: Balalajka zenekar hangversenye. 4 óra: Bodo Elek felolvasása A szélhámosok világából címmel. 7 óra 10: A Kisfaludy Társaság irodalmi délutánja. 1. Verseiből felolvas Sajó Sándor. 2. Egy elbeszélést felolvassa Jakab Ödön. 3. Kéky Lajos felolvasást tart. 6 óra: Katonazene. 7 óra 25: Lóversenyeredmények. 7 óra 40: Esti hangverseny. 9 óra 45: Basilidesz Mária dalestje Utána cigányzene. Bécs. 11 óra: Délelőtti hangverseny. 3 óra: Wollmann Ottó Kalif Storch című gyermekhangjátékának az előadása. 7 óra 20: Hammerstein-est. 8 óra 15: Jascha Oszkár Revanehe című operettjének az előadása. Belgrád. 12 óra 45: Rádió kvartett hangversenye. 5 óra 30: Zenés örségváltás a királyi palotából. 8 óra 45: Operett-est. 10 óra 45: Rádió kvartett esti hangversenye. Breslau. 8 óra 15: Gilbert Uschi című operettjének a közvetítése. 10 óra 35: Táncczene. Berlin. 8 óra: Esti hangverseny. Frankfurt. 9 óra: Fuvózenekari hangverseny. 10 óra: Offenbach Az elizondó leány című vigoperájának közvetítése. Hamburg. 8 óra: Goetze W. Öfensége a táncosnő című operettjének az előadása. 11 óra: Táncczene. Langenberg. 8 óra: Vidám est. utána táncczene. Leipzig. 8 óra 10: Ünnepi hangverseny. 11 óra: Ludwig-Thoma-est. Milánó. 8 óra 30: Szórakoztató zene. 11 óra: Esti hangverseny. Mährisch-Ostrau. 10 óra 25: Jazz-band. München. 8 óra: A házizenekar hangversenye. 10 óra 45: Szórakoztató és táncczene. Prága. 7 óra 30: Piskacek Az ifju Serafin gyöngye című operett előadása. 10 óra 25: Jazz-band. Stuttgart. 9 óra: Fuvózenekari hangverseny. 10 óra: Offenbach Az elizondó leány című operettjének közvetítése. 11 óra 30: Táncczene. Varsó. 8 óra 30: Könnyű zene. 10 óra 45: Táncczene.

Hirdetések

Igazi jósnő

... megmondja multját, jelenét és jövőjét, tanácsokkal szolgál, minden csalás, minden beteljesedik. ... érdeklődők forduljanak bizalommal hozzám. Temesvár, Erzsébetváros, Posta-utca 18. szám.

Diszkrét lakás!

Alkalmazás

Fiatalkorú munkáslányok kerestek a „Helicon“-nyomdában. (5105)

Tricotage varrónők kerestek. Cim: III. ker., Mikszáth-u. 18. sz. (5115)

Fiatalkorú kereskedősegedeket keresnek jutalék mellett helybéli piacra kelen. Ugyisint hölgyeket és urakat, helybéli nagy ösmeretséggel rendelkeznek fix és jutalék mellett felvételre. Lukács & Co. Mercy-u. 10. (2176)

Kezelő gépmotorhoz kerestetik. Medvesi út 12. (5127)

Ügyes fodrásznő manikűröz is, állandó alkalmazásra kerestetik. Cim: Kovács, Bulev. Carol, 12. sz. (5134)

Allást keres

Bármilyen állást vállal egy közép- és bányaiskolát végzett tehetséges ember. Cim: Papp, belvárosi bolttorony. (5085)

Házvezetői állást keres, magányos urnál egy fiatal özvegyasszony. Cim: Városház utca 14. házszámánál. (5130)

Adás-vétel

Rádió asztal kék, fényképezőgép, konzol tükör, 12 óra, luszterek olcsón eladó. Sofförzús, Bulev. Berthelot 31. (5113)

Világos keményfa szobába, leányszoba, Singer varrópár, ottomán, jég szekrény, lámpák, kárpatok és háztartási kellékek, olcsón eladó. Cim a kiadóban. (5035)

Eladók kisebb és nagyobb ládák. Posta-utca 4. Schaffer. (5137)

503 Fiat autó használt olcsón eladó. Telefont 15-30. (5132)

Ebédlo konyhabutorok, szőnyegek, kárpatok, nappali és egyéb berendezési tárgyak sűrűn eladó. Cim a kiadóban. (5125)

Chevrolet autó személyes, teljesen üzemképes jutalomdíj aron és feltételek mellett eladó. Lukács & Co. Mercy-utca 10. (2177)

Erzsébetvárosi szántóföldek termőtalaj, másfél holdas és félholdas parcellákban eladó. Alföldi út 12. dr. (Belváros, Lénau-tér 1, Eisenbüchler-ház.) (5138)

Kitünö üzlet minimax planeta gép teljes felszereléssel, dupla burával, 4000 planetával eladó vagy bérbeadó. Stern, Lunau-utca. (5133)

Vaskályhát megvételre keresek. Cimeket a kiadóban kérek. (5129)

Lakás

Egy szobás lakás november elsejére kerestetik. Cimeket Öreg, gyermektelen házaspár" jellegre a kiadóba kérek. (5111)

Két egy szobás lakás önállóan vagy együtt október elsejére eladó a vágóhid mögött, két perc a vasútállomástól. Érdeklődni: Csáki-utca 8, házmesternél. (5139)

MEGRONTOTT ÉLETT

IRTA: **BERKÓ KÁROLY**

(A DÉLI HIRLAP EREDETI REGÉNYE)

5. folytatás.

Vele ott volt a bácsi, a néni és Böske. Később bejött egy idegen férfi, akiben legnagyobb meglepetésére fölismerte az utitársát, aki a vasuton olyan szolgálatkész volt vele szemben és emellett még annyira sem akarta háborítani, hogy a nevét megmondotta volna.

Egy darabig ott állott az ablaknál és nem gondolt már semmire. Olyan jól esett, hogy nem volt semmi gondolata. Ugy érezte, mintha súlytalanul lebegne a levegőben.

Aztán leengedte a rollót és visszafeküdt az ágyba.

Az egyik templom órája éppen akkor ütötte az éjfelet. Végigszámolta mind a tizenkét ütést. A másik toronyóra tizenkét kongásából már csak hetet tudott megszámolni. A nyolcadiknál már aludt.

Almában képet látott, amelyikben sokat gyönyörködött kiesi korában, amikor a mesekönyveiben lapozgatott. Látta az elvarázsolt kastélyban Csipkerózsát és látta közeledni a királyfit is, aki kardjával rést ütött az eleven sövényen, amely a kastélyt körülzárta. Amikor jobban megnézte Csipkerózsát királykisasszonyt, annak arcában saját vonásait ismerte föl. Megnézte a királyfit is, aki teljesen olyan volt, mint az ismeretlen vasúti gavallér. A királyfi éppen oda akart lépni Csipkerózsához, amikor hirtelen két másik királyfi tűnt föl a kastély előtt. Ezek szakasztottan hasonlítottak a két diákra. Mielőtt ezek azonban Csipkerózsát megérinthették volna, a királyfi megszólalt:

— Hagyjátok békében a királylányt. Ha föl is ébresztitek, úgy sem tudtok vele beszélni, mert angol.

A két hivatalos vetélytárs erre elment. A királyfi pedig megérintette a királylány kezét. Csipkerózsát az érintésre felébredt százados álmából és rámosolygott a királyfira. Az pedig angolul szólt hozzá:

— My darling!

Nem tudott angolul, de ennek a két szónak a jelentését a hangsúlyból világosan megértette.

A kép azután elmosódott és Salamon Anna reggelig nyugodtan, csendesesen aludt.

Böske keltette föl, aki már serényen nekilátott az öltözködésnek.

A négyes társaság már rég megreggelizett és Havasi Gyopár még mindig nem jött. Kiállottak a fogadó elé és hallgatóztak, nem hallják-e a motorok berregését, azonban a legelőre induló tehének kolompján kívül, semmi sem zavarta meg a csendet.

— Csak nem érte valami baleset, — aggodalmaskodott Jánosfáyné.

Anna úgy érezte, mintha valami láthatatlan esontkéz összeszorítaná a szívét.

— Ott fent jön lefelé a községbe egy biciklista. — szólalt meg most Jánosfáy Kelémen — azonban nem motoroképpáron, hanem közönségesen.

A biciklista nemsokára a községbe érkezett és a fogadó előtt lengrott a kerékpárról.

— Kérem szépen, — mondotta — én egy urat keresek, aki három hölgygel van itt.

— Én vagyok az, — válaszolt Jánosfáy.

— Akkor tessék átvenni ezt a levelet, amelyet Resicáról hoztam.

Jánosfáy átvette a levelet, amelynek borítékján nem volt semmi címzés. Felbontotta és olvasni kezdte a levelet:

— Igen tisztelt uram! Boesásson meg, hogy a levelemet nem cimezem meg, azonban nem tehetem azt, mivel nem tudom a nevét. A tréfás virágnevet mégsem írhatom a borítékra a küldőnek miatt. Sajnálattal kell értesítenem önöket, hogy a megbeszélte kirándulásra nem vehetek részt, amiért boesánnatukat kell kérnem. Mikor tegnap este visszatértem resicai szállodámba, ekszpresszlevéllel várakozott reám. Ennek a gyorslevélnek a tartalma reám nézve olyan nagy fontossággal bír, hogy azonnal utaznom kell és így magam helyett csak szívélyes üdvözlémet küldhetem. Havasi Gyopár.

A bányakapitány odaadta a levelet a feleségének, aki szokása szerint hangosan olvasta azt föl. Mikor végzett, sajnálkozva mondotta:

— Kár, milyen kedves lett volna ezt a napot is együtt tölteni azzal a rokonszenves fiatalemberrel, akiről azt se tudjuk, hogy kiesoda és akit csak Havasi Gyopár néven őrizhetünk meg emlékezetünkben.

Elindultak a kirándulásra, amely ezúttal minden baj nélkül esett meg. Nem áztak meg és nem tévedtek el. Csakhamar meg is feledkeztek Havasi Gyopárról és vidáman töltötték el egész napjukat.

Azaz, hogy Salamon Anna mégis kissé szótlanabb volt a szokottnál is.

Mikor a kirándulás után az erdőn keresztül lefelé jöttek a hegyről és a szénégető kunyhó közelében haladtak el, egy pillanatra behunyta a szemét. És akkor újra látta abban a szempillantásban Csipkerózsát és a királyfi jelenetét. Azonban a királyfi nem érintette meg Csipkerózsát, hogy fölébressze, hanem gyorsan elietett mellette.

IV. Fejezet.

A nyári vakáció elmúlt és Salamon Anna visszatért Veveybe és újra ott volt az intézetben régi tanárnői és társnői között.

Kézimunkázva néhány meghittebb barátnőjével éppen ott ült az intézeti kertben és elmesélte utazását.

— Istenem, — mondotta az egyik leány — nincsen szebb dolog az utazásnál!

— Kedves Cili, — válaszolt Anna — neked lesz még elég módod az utazásban. Hiszen te zongoraművész nő leszel és mint ilyen be fogod utazni az egész világot.

— Bizony és ez is egyik oka annak, hogy olyan nagyon szeretem a zongorát. És köszönöm neked, Anna, hogy szóba hoztad a zongorát, mert itt a csacsogás közepette majdnem megfeledkeztem róla, hogy ma még nem

gyakoroltam. Pedig holnapután itt lesz az apám, aki Berlinben van valami zene-művészeti kongresszuson és onnan hazafelé utazva ellátogat hozzám is. Biztos, hogy majd meg akarja látni, mennyit haladtam.

Ezzel fölkelt és bement az épületbe. Nemsokára az egyik nyitott ablaku szobából kihallatszott gyönyörű zongorajátéka. Valóban művésziesen játszott ez a fiatal leány.

(Folyt. köv.)

Különféle

Egészséges

humor kerestetik megvételre. „Róka“ szerkesztősége. (5076)

20 leiert naponta

izletes ebédkoszt kapható bentékezésre és kihordásra. Józsefváros, Csillag-utca 25. (5109)

Füszerezlet

jólmenő Erzsébetvárosi forgalmas helyén családi okok miatt kiadó. Cim g kiadóban. (5135)

Utcai helyiség

két szobából álló, műhelynek vagy üzletnek az „Elite“ kávéház közelében kiadó. Fövilágosítást ad Daniel kalapgyár, József-tér 12. Telefon 22-23. (5131)

Elsőrendű menü.

Leves és főzelék sülttel 20 lej. Leves, főzelék, sülttel és tészta 28 tel. Olcsó Abonnomal „BUPET“ Begajobbsor 3. Kalapgyár és a nagymalom között. 4934

Alkalmi vétel!

Egy szép szoba- és konyhaberendezés kitünö száraz anyagból részletre is eladó. Ugyanott megrendelésre készitünk bármilyen szobaberendezéseket a legmesszebbmenő garancia mellett legszolidabb áron. Luskán műasztalos, III. ker., Posta-u. 8. (5128)

Hirdetmény

A Temesvár-belvárosi gör. kel. szerb hitközség a Makriházban (Str. Gen. Dragalina 3) a földszinten f. é. október 1-ével bérbe ad

négy iroda- esetleg műhelyhelyiséget

Ezen helyiségek bérbeadására három esztendőre az ajánlati tárgyalás 1929 szeptember 20-án lesz a szerb hitközségnek a belvárosi Piata Unirii (Dóm-tér) 4. sz. a. levő irodájában.

Zárt, lepecsételt és tiz százalék bánatpénzzel ellátott ajánlatok 1929 szeptember 26-án, déli 12 óráig nyújtandók be a hitközség irodájában.

Az ajánlatokat naponta d. e. 8—12 óráig és d. u. 3—6 óráig a hitközség irodájában veszik át, ahol egyidejüleg a bérbeadási feltételek megtekinthetők.

Az ajánlatban fel kell tüntetni, hogy melyik helyiségre reflektál az ajánlattevő.

Az árlejtés eredményének jóváhagyását a hitközség fenntartja magának.

A Temesvár-belvárosi hitközség választmányi üléséből

Timisoara, 1929 szept. 16. Az elnökség

Déli Hírlap

1929. SZEPTEMBER 21

LEGUJABB

V. ÉVF. 215. SZÁM

A temesvári numerus clausus:

A miniszter harmincöt tanulót érthetetlen ok miatt kitessekel a kereskedelmi iskolából

Temesvár, szept. 20.

Nagy nyugtalanság uralkodik azoknak a szülőknek a körében, akiknek fiai beiratkoztak a temesvári felső kereskedelmi iskola első osztályába. A miniszteri rendelet ugyanis azt mondja, hogy a kereskedelmi iskola román tagozatának első osztályába legfeljebb száz, a német tagozat első osztályába pedig legfeljebb ötven tanuló iratkozhatik be és ez alól semmi körülmények között nem tesznek kivételt.

Eddig ezzel az intézkedéssel nem volt baj, mert a tanulók nem nagyon tolongtak a kereskedelmi iskolába. Ez idén azonban másképpen történt.

Részint azért, mert a szülők belátták, hogy gyermekeiknek nem érdemes gimnáziumokat végezni, mert az egyetemi pályákon tulprodukciónak van részben pedig azért, mert az új középiskolai rend mellett, amikor most már a harmadik osztály képezi a háttér az alsó és felső tanfolyamok között, a fiúk már nemcsak a negyedik, hanem a harmadik középiskolai osztály elvégzése után is átléphetnek a felső kereskedelmi iskolába, a most kezdődő tanévben a jelentkezők egyszerűen rohamot intéztek a kereskedelmi iskola ellen. Így történt, hogy a román tagozat első osztályába százharmincegy, a német tagozat első osztályába pedig ötvennégy tanuló jelentkezett. Erről a szaporulatról jelentést tettek a közoktatásügyi miniszternek és kérdést intéztek hozzá, hogy az osztályokban lehet-e rendeletileg megállapított létszámon felül tanulni?

A miniszteriumtól az a válasz érkezett, hogy a megengedettnél több tanuló nem látogathatja egyik tagozat első osztályát sem és utasította a kereskedelmi iskola igazgatóját, hogy tartson selejtező vizsgát.

A selejtező vizsgát ma kezdik meg és azt holnap este fejezik be. Azután minden tanuló valamennyi felelete számjegyeinek összeadásából kiszámítják a középátlószámot és a román tagozatból azt a harmincegy tanulót, a német tagozatból pedig azt a négy tanulót, akinek eredménye leggyengébb lesz, eltávolítják.

Ilyen módon harmincöt temesvári fiútól elzárják annak a lehetőséget, hogy a kereskedelmi iskolát látogasson. Érthető tehát a szülők nyugtalansága.

Mindegyik szülő attól retteg, hogy a fia esetleg nem tud olyan brilliánsan felelni, hogy ezzel magának az iskolában való megmaradást biztosítsa.

Hiszen jól tudjuk, előfordulhat kiváló tanulónál is, hogy néha nem úgy sikerül a felelete, amint szeretné, holott a tantárgyat nagyon jól ismeri. És most, amikor a szegény fiúk tudják, hogy ettől a vizsgától függ esetleg egész jövőjük, akkor nagyon könnyen lehetnek idegesek, zavartak és a feleletük talán nem úgy sikerül, ahogy azt tudásuk alapján tőlük várni lehetne.

Mint értesülünk a szülők nagy küldöttsége készül felkeresni Domasneanu György főpolgármestert,

akinek mint a kereskedelmi iskola iskolaszéke elnökének akarja segítséget és támogatását kérni. A szülők azt a kívánságot akarják előadni, hogy a két tagozat első osztályának létszám feletti tanulói részére nyissanak új külön első osztályt.

Ennek semmi különös akadályja nincsen, mert helyiség bőségesen áll rendelkezésre és tanárokból sincsen hiány. A tanári testület tagjai máris kijelentették, hogy hajlandók ennek az új első osztálynak oktatását elvégezni.

Remélik, hogy Domasneanu György főpolgármester magáévá teszi a kívánságot és azt az iskolaszék tagjaival egyetértve pártolólágg terjeszti a közoktatásügyi miniszter elé. A selejtező vizsgát megtartják ugyan, azonban annak eredményét a miniszter döntésének megérkezéseig nem hozzák nyilvánosságra és remélik, hogy az új osztály létesítésével erre nem is lesz szükség.

Hazugságok halmaza a mai európai politika

London, szeptember 20.

Northumberland hercege a Morning Post című lapban vezércikkben foglalkozik az angol politikai erkölcsök hanyatlásával és reátér az európai helyzetre is. Európa ma a régi királyságok és birodalmak romjaival van tele szórva — mondja cikkében, — amit ősi ellenségei az önrendelkezési jog alapján összeromboltak. Egész népeket a legzsarnokibb és legigazságtalanabb uralom

alá hajtottak és ezt a puszkaporos tornyot egyetlen szikra is lángra robbanthatja. Ha ez megtörténik, akkor majd el akarják velünk hitetni, hogy az egésznek a miitárizmus az oka. Ezért szerződésekre és szövetségekre kell bízni magunkat, mert ezek a jelszavak kedvesek a tömeg fülének. Végül minden csalást a vallás elvével szentesítenek és azt állítják, hogy ez a keresztény ideál.

Tőzsdei árfolyamok

Zürichben a lei 3'08'25, Párisban 15'15

Temesvári magánárfolyamok 1929 szeptember 20-án reggel:

Az Erdélyi Bank és Takarékpénztár R.-T. fiókja (volt Kereskedelmi és Gazdasági Bank) devizaosztályának árfolyamai.

Minden pénznem mellett két számjegy áll. Ezek közül az első a vételt a második az eladást jelzi.

Angol font 816'00, 817¹/₂ — Dollár 167'90, 168'10 — Hollandi tor. 67 — 67¹/₂ — Dinár 2'95, 2'96¹/₂ — Francia frank 6'59, 6'59¹/₂ — Olasz lira 8'81, 8'81¹/₂ — Cseh kor. 4'98, 4'99 — Német márk 40'11, 40'13 — Osztr. schilling 23'70, 23'73 — Magyar pengő 29'38, 29'40 — Sv. frank 32'46, 32'52

Terményárak:

Buza 480, ujbuza 500, zab 310—320, tengeri 425—430, korpa 250—260 burgonya 160, napraforgó 470—480 lei száz kilónként. Repce kilója 11 lei.

Kémkedés miatt elítélt őrmester

Kassa, szeptember 20.

(Tudósítónk telefonjelentése.) A Kassai kerületi bíróság tegnap ítélt el Pap József miskolci őrmestert akit az ügyészség kémkedéssel vádol. Pap József többször utazott környékén lakó rokonai látogatásai és a legutóbbi látogatás alkalmával kémkedéssel gyanúsították, megfigyelték. A tegnapi tárgyalás során őrmester ártatlanságát hangzatosan kiállította. Kihallgattak több tanút, akiknek részben Pap József ellen vallott utalásokkal de bizonyítékokkal nem tudták alátámasztani. A kerületi bíróság Pap József a tanúk vallomásai alapján készen bűnösnek mondta ki és hat évi fegyházra, ezer cseh koronás pénzbüntetésre és polgári jogok felfüggesztésére ítélte. Az ítélet utolsó pontja érthető feltűnést keltett, mivel az elítélt őrmester magánállampolgár. Az ítéletben ügyész, mint a vádlott megnyugtatására Pap József azért nem felebbezett, mert attól félt, hogy a felső bíróság még súlyosabb büntetést szab ki.

Tűzet fogott a nagy német épület egyik sarka

Bécs, szeptember 20.

A Vorwärts című berlini lap cikkében szólítja fel a bécsi kormányt, hogy kellő erővel lépjen fel a gúrháborút provokáló elemekkel szemben, mert máskülönben a német dalom sem maradhatna tétlenül. Azt, hogy a nagy német épület egyik sarka tűzet fogott. A bécsi Heimwehr felhívása és „utolsó intése” a német sajtóban nagy izgalmat keltett. Az Arbeiterzeitung vezetői közötti vitái Steidlének hazaárulás miatt való letartóztatását és a Heimwehr feloszlását. Ha a fasztagok tényleg puccsot terveznek — mondja a német sajtó — akkor védeni fogjuk a kormányt és harcolni fogunk. Innyesen néhány napos harc, mint a német szolgálat.

A szociáldemokraták tegnap állásfoglalást is követeltek a kormánytól. A kérdésre Schumyger kancellár válaszolt és kijelentette, hogy a Heimwehr felhívását meg kell tragikusan venni. A kormány parlamenti alapon áll és egy emellett csoport akarattal megnyilvánulása dönti meg el a kormány sorsát. A kormány a fennálló törvények és alkotmány alapján áll.